

OMUL CARE URCĂ MUNTELE

**Alex
Găvan**

- s-a născut la 19 mai 1982 la poalele Munților Făgăraș, în Cepari, județul Argeș
- este student la Facultatea de Relații Internaționale, ASE București
- pagina personala poate fi accesata la www.cloudclimbing.ro
alex@cloudclimbing.ro

Muntele înseamnă pentru Alex Găvan mai mult decât un simplu subiect de fotografiat. Pentru el, muntele reprezintă cea mai bună, cea mai simplă și cea mai directă cale spre descoperirea de sine, spre autocunoaștere. În căutarea luminii miraculoase a răsăriturilor și apusurilor de pe crestele veșnic acoperite de zăpezi, Alex a învățat că respectul pentru ceea ce faci, pentru fiecare acțiune a ta, pentru tot ceea ce e în jurul tău, înseamnă câteodată aproape totul, înseamnă diferența între viață și moarte. Deși e încă foarte tânăr, Alex Găvan a descoperit un secret pe care îl împărtășește cu bucurie: câteodată, ascensiunea spre cele mai înalte piscuri te duce într-un loc pe care îl căutăm cu toții, dar îl găsim atât de greu - sinele adevărat. INTERVIU DE: HARRIS WALLMEN

PHOTO Magazine: Sunteți un împătimit al muntelui și al fotografiei artistice. Când v-ați gândit să îmbinați cele două pasiuni? Cum s-au născut ele?

Alex Găvan: M-am născut și am copilărit la poalele Munților Făgăraș. De mic am început să umblu prin pădurile de la Brădet, spre disperarea și îngrijorarea bunicilor mei, la care îmi petreceam vacanțele, ajungând curând să știu fiecare potecușă. Umblam în ranița militărească luată de la bunicul meu, cu un Smena adus de tatăl meu din Uniunea Sovietică. Primul contact cu Făgărașul a fost un ghid din colecția "Munții noștri", cules din biblioteca tatălui meu. L-am deschis și din momentul acela pot să spun că viața mea s-a schimbat complet.

Apoi, în liceu, împreună cu niște prieteni, am fondat o organizație de mediu cu care am început să desfășurăm diferite proiecte legate de munte și de fotografie. O vreme am fost

© ALEX GĂVAN

„Cred că în fiecare dintre noi zace latentă o mare pasiune pentru ceva și sigurul mod ca să fii într-adevăr fericit este să îți descoperi și să îți cultivi pasiunea și visele cele mai puternice, până la capăt.“

ALEX GĂVAN

voluntar la Salvamont Curtea de Argeș. Nikonul mi l-am luat apoi din bursele de la facultate. De atunci nu ne-am mai despărțit pe munte niciodată.

Cred că în fiecare dintre noi zace latentă o mare pasiune pentru ceva și sigurul mod ca să fii într-adevăr fericit este să îți descoperi și să îți cultivi pasiunea și visele cele mai puternice, până la capăt.

PHOTO Magazine: Muntele îți poate fi cel mai bun prieten, dar în anumite condiții, și un adversar de temut. Care a fost cea mai periculoasă experiență pe care ați avut-o?

Alex Găvan: Cred că a fost o întâmplare petrecută anul trecut, într-o expediție, încă în perioada de aclimatizare. Plecasem din tabăra unu (4.800 m), cu gândul să stabilesc tabăra doi, la 5.600 m. Era șase seara. În inima lui Khan Tengri, din Tien Shan, Asia Centrală, s-a dezlănțuit furtuna. Viscolul a început să îmi biciuiască fața, astfel încât, chiar pe sub protecțiile ochelarilor, îmi umplea ochii de zăpada. Îmi înfunda nasul, îmi intra pe sub geacă, prin fiecare deschizătură.

Brusc, creasta - și așa foarte expusă - a devenit ceva nu mai lată de 30 de cm, cât să reușesc să văd în jurul meu. În rest, un mare alb, care suiera peste tot în jurul meu.

Ca să ajung în tabăra trei, la 5.600 m, mai aveam de trecut un prag stâncos destul de solicitant și de urcat cam 200 de metri diferență de nivel. Suspendat între cer și pământ, eram un grăunte de nisip bătut de vânt într-o parte și într-alta. Nu mai era de făcut decât un singur lucru: trebuia să cobor.

Între timp, se întunecase de-a binelea. Din alb, totul devenise negru, iar frontala mea aproape că nu reușea să străpungă mai mult de vârful colțarilor. Din momentul acela, o voce interioară a început să-mi repete până la exasperare: "Fii atent, Alex, că ți se termină simfonia!"

Am început să rapelez și curând am ajuns la cea mai dificilă porțiune, un prag stâncos de vreo 20 de metri, înclinat cam la 85 de grade. M-am asigurat bine și după câteva minute am ajuns jos, la baza lui. Nu vedeam nimic. De acolo, înclinația pantei nu mai depășea nicăieri 60 de grade. Eram pe creasta îngustă și știam că în dreapta mea, la nu mai mult de un metru, se aflau niște cornișe destul de mari, pe care le-am admirat și fotografiat în timpul zilei. Dincolo de ele, un gol imens se căsca până jos, la baza ghețarului nordic Inylcheck. În stânga, dacă m-aș fi abătut prea mult, riscam să alunec pe fața nordică a muntelui Chapaeva și probabil nu m-aș mai fi oprit decât vreo mie de metri mai jos. Așadar, trebuia să găsesc linia de echilibru, balansul între a nu sparge cornișele și a nu mă abate prea mult în stânga. Mă aflam pe lama de cuțit și viscolul îngropase corzile fixe sub zăpadă. Treceau uneori zeci de minute până reușeam să descopăr săpând în bezna asta corzile de sub zăpadă. Eram înghețat, ceea ce făcea rapelul foarte dificil și periculos. Fiecare

câțiva metri în plus erau o reușită, dar totodată pași în necunoscut. Culmea, avem o stare de spirit extraordinară și sentimentul că pot să ajung în siguranță la cort, aflat cu 300 de metri mai jos, la cota 4.800, în tabăra unu, pe o treaptă stâncoasă.

La două noaptea, după șapte ore în mijlocul muntelui dezlănțuit, am ajuns să mă trântesc aproape epuizat în cort, acoperit și el de zăpadă. M-am trezit pe la patru și am ieșit afară. Furtuna încetase. Era un calm neverosimil, fără nici o suflare de vânt. O panoramă extraordinară de munți tăcuți se întindea în fața mea, iar deasupra, la aproape 2200 de metri mai sus, creștetul muntelui meu era scaldat într-o lumină dumnezeiască. Eram fericit.

PHOTO Magazine: Cu ce diferă fotografia obișnuită de peisaj de fotografia la mare altitudine? Ce trebuie să știe un fotograf care încearcă să surprindă imagini pe creasta munților? Are nevoie de echipament special? Are nevoie de o pregătire deosebită? Căror riscuri se expune?

© ALEX GĂVAN

Alex Găvan: Pentru ca să vorbești despre fotografia de altitudine, trebuie să simți, să trăiești, să fii acolo pe vârful muntelui, în adăpostul tău, în zăpadă, cu mâinile înghețate pe trepid, așteptând dimineața pentru a vedea

soarele răsărind. În felul acesta, nu mai ești doar o apariție accidentală în peisaj, ci faci parte din peisajul însuși. Atunci, viața capătă alte înțelesuri.

La mare altitudine, fotografia devine ceva

© ALEX GĂVAN

secundar. Acolo sus ești în primul rând preocupat de supraviețuire, de semnalele vitale ale corpului, încerci să-ți dai seama cum va evolua vremea, să nu-ți degere degetele, să găsești ruta potrivită printre crevase sau să știi cât de departe trebuie să stai de o creastă împresurată cu cornișe. Ești atent la zăpadă, a cărei consistență se poate schimba pe parcursul a câțiva metri; cumulată cu alți factori (înclinația și expunerea pantei, temperatura, moment al zilei), ar putea deveni periculoasă din punctul de vedere al avalanșelor.

De multe ori, un pasaj poate fi mult prea expus și ar fi mult prea periculos pentru a te opri să faci o fotografie. Sunt lucruri pe care-ți vine greu să le crezi și să le înțelegi până nu ajungi sus. Alteori, pur și simplu nu mai ai puterea să te oprești, să-ți dai rucsacul jos din spate, să scoți aparatul și să fotografiezi. Oricât ai vrea de mult, există momente pe care nu le vei putea împărtăși prin fotografie niciodată, vor rămâne doar o amintire în sufletul tău.

Fotografia de mare altitudine presupune din start un echipament foto limitat. Acolo unde fiecare gram în plus contează, nu poți să-ți iei cu tine un întreg arsenal. Recunosc că îl car

după mine în tabăra de bază. În rest, sus obișnuiesc să car un singur corp cu o singură lentilă de 18-35, care mi-e de ajuns în majoritatea situațiilor. În Khan Tengri, tele-ul l-am cărat până în tabăra unu, la 4.800 m, unde am făcut cu el o singură fotografie. În rest, a stat în husa lui sau l-am folosit jos pe ghețar. Am observat că singurul filtru esențial la mare altitudine este cel UV. Polarizatorul devine nefolositor acolo, iar gradualele sunt prea dificil de folosit la temperaturi joase. Le-am folosit rar și numai la poalele munților, deși au fost situații pe munte unde mi-ar fi plăcut să le am. Să faci fotografie la mare altitudine presupune să te împaci cu ideea că va trebui să-ți reduci arsenalul la minim. Intervine și problema bateriilor; eu le scot și le țin peste noapte mereu în sacul de dormit.

Ca să faci fotografie de altitudine reușită, cred că în primul rând trebuie să fii un bun alpinist. În al doilea rând, trebuie să crezi o relație deosebită cu muntele pe care vrei să-l fotografiezi. Dacă vrei, este ca în fotografia de modă: până nu reușești să crezi o anumită legătură cu modelul, să-l faci să scape de stres și inhibiții, nu vei reuși să crezi ceva de valoare.

Peisajele de altitudine trădează până la un anumit punct relația pe care fotograficul o are cu muntele în general.

La asta se adaugă echipamentul obligatoriu pentru ascensiunile serioase (haine, încălțăminte corespunzătoare, corzi, pioleți, colțari, echipament de bivouac etc.) și, bineînțeles, cunoașterea folosirii lor.

PHOTO Magazine: Suntem siguri că multe dintre fotografiile dvs. ascund întâmplări fascinante. Povestiți-ne câteva istorii mai deosebite legate de realizarea imaginilor dvs.

Alex Găvan: Sunt fascinat de lumina zorilor. Când sunt pe undeva pe sus, muntele are un impact extraordinar asupra mea. Urc adesea să dorm iarna pe vârfuri din Făgăraș sau în Creasta Pietrei, în bivouac în zăpadă, doar pentru a aștepta să văd lumina răsăritului. Din astfel de momente îmi iau o mare parte din energie.

Iarna trecută, am urcat solitar într-o noapte în creasta Făgărașului, pe Negoiu, doar ca să am ocazia de a prinde de dimineața pe vârf lumina răsăritului.

Era o noapte grozavă de iarnă, cu mii de stele călăuzindu-mi pașii tot mai sus. Zăpada înghețată bocnă se spărgea sub loviturile colțarilor. După ce am urcat toată noaptea, spre dimineață au început să se adune nori și-mi cam pierdusem speranța unui răsărit. Dinspre est, plafonul dens de nori nu-mi permitea să văd mai departe de Piciorul Paltinului. Mi-am zis că, oricum, experiența a fost extraordinară și deja îmi făceam planuri să revin cu altă ocazie. Cu câteva zeci de metri înainte de vârf, rămân mut. Printre nori își făceau loc raze ce luminau magic Căldarea Călțunului. Totul nu a durat mai mult de un minut, după care plafonul s-a închis iarăși. Trântit în zăpadă, cu brațul sprijinindu-mă de o stâncă, am apucat să trag câteva cadre. Tocmai luasem parte la un moment unic, când totul îți dă un sentiment puternic de serenitate. Întreg efortul de a urca până aici fusese răsplătit.

Acum vreo cinci ani, am urcat iarna de la Piscu Negru în Făgăraș, să dorm sus pe Vârful Mușeteica. Este o culme mai retrasă din creasta principală, ceea ce-ți oferă o perspectivă extraordinară asupra acesteia. Pe vreme bună, de pe Mușeteica poți să vezi mai mult de

jumătate din creasta Făgărașului, o priveliște absolut uluitoare. Când am ajuns pe vârf, era deja o noapte rece, cu un cer plin de stele. Zăpada era viscolită, nu prea am avut cum să-mi cioplesc cu pioletul un adăpost prea bun. Pe la unu a pornit să ningă. Cred că a fost noaptea cea mai lungă din viața mea. Neavând nimic deasupra capului, toată noaptea a trebuit să mă întorc pe o parte și pe alta, astfel încât fulgii care îmi atingeau sacul de puf să nu pătrundă până la mine și să îngheț acolo; pe vremea aia, nu aveam sac de bivouac, iar sacul era umplut de mine cu puf de casă. Am avut timp atunci pe vârful ăla să mă gândesc la toate lucrurile din lume, la ce e important în viața mea. Am așteptat dimineața cum nu cred că am s-o mai aștept vreodată, iar cu prima geană de lumină am ieșit să mă dezmoțesc. Cu mâinile înghețate pe aparatul foto, am așteptat soarele care a răsărit exact de după Moldoveanu. Altă dată, tot pe același vârf, în miezul iernii, la 2.448 m altitudine, am văzut urme de urs care treceau creasta. Dacă mi-ar fi povestit cineva asta, nu aș fi crezut. Eu am zis că o fi fost vreun urs alpinist.

„Suspendat între cer și pământ, eram un grăunte de nisip bătut de vânt într-o parte și într-alta. Nu mai era de făcut decât un singur lucru: trebuia să cobor.“

ALEX GĂVAN

PHOTO Magazine: Deși sunteți foarte tânăr, ați avut deja parte de multe experiențe montane. Care v-a rămas mai aproape de suflet? De care vă aduceți aminte cu cea mai mare plăcere?

Alex Găvan: Pe crestele munților, natura este copleșitoare. Nu poți decât să speri că vei fi acceptat, lăsând în urma ta orice atitudine de cuceritor. Urc acolo sus și sunt cel mai fericit, sui munții și văd că de fapt, pentru mine, totul se reduce la escaladarea muntelui interior. În definitiv, despre asta este vorba: nu este despre a cuceri, nici despre a avea sau nu ceva, ci despre a deveni. Fiecare escaladă te transformă, totul este despre a te reinventa pe tine însuși, de fiecare dată, iar și iar. Dacă luăm un grup de alpiști și îi întrebăm de ce fac asta, probabil

© ALEX GĂVAN

© ALEX GĂVAN

vom primi tot atâtea răspunsuri diferite. La mine despre asta e vorba. Acolo sus te reinventezi și te transformi. Viscolul, spaima de avalanșă, lumina divină a apusului, sfârșitul primusului la care îți topești zăpada în grota din gheață te transformă. După șase săptămâni petrecute pe înălțimile Tien Shan-ului, îți dai seama că nu este vorba despre munții gigantici pe care încerci să-i escaladezi, ci despre munții din interiorul tău, care sunt mult mai greu de urcat.

Dacă tratezi muntele cu pioșenie și respect, el va ști să te răsplătească și-ți va oferi momente memorabile. Nu cred că am o experiență anume care îmi este cel mai aproape de suflet, dar în schimb am o grămadă de amintiri legate de oameni din culturi diferite, de bivacuuri în zăpadă, de momente pe creste care au creat legături cu anumiți oameni și care vor dura o viață întreagă, de răsărituri a căror vedere m-au făcut să realizez cât sunt de norocos și multe altele. În același timp, am amintiri legate și de viscole, avalanșe, de care momente în care m-am apropiat periculos de limită etc. Nu mai sunt doar amintiri aproape de suflet, ci chiar au devenit parte din sufletul meu.

Iubesc muntele în toate ipostazele lui, pe vreme frumoasă sau pe cea mai năprasnică furtună. Îl

„O panoramă extraordinară de munți tăcuți se întindea în fața mea, iar deasupra, la aproape 2200 de metri mai sus, creștetul muntelui meu era scaldat într-o lumină dumnezeiască. Eram fericit.“

ALEX GĂVAN

iubesc când mă lasă să-l urc până la vârf și îl iubesc tot atât de mult când îmi spune să mă opresc și să fac cale-ntoarsă.

PHOTO Magazine: De ce credeți că sunt atrași oamenii de înălțimi? De unde această atracție irezistibilă spre vârfuri, care creează de multe ori dependență?

Alex Găvan: Întotdeauna mi-am dorit să ajung sus pe creastă, să pot vedea ce se află sau ce poate fi în spatele lucrurilor și întâmplărilor din viețile noastre. De cele mai multe ori, aceste căutări și dorul m-au purtat în locuri unde solitudinea se transformă într-o întâlnire extraordinară cu mine însumi.

Suntem doar minuscule puncte negre pe zăpada albă, mereu în căutarea luminii celei bune. În încercările noastre, avem adesea momente de îndoială, de cumpănă, dar ce ne face să continuăm mereu este credința. Viața este o călătorie cu urcușuri și coborâșuri, cu soare și nori. Uneori ajungem deasupra norilor, alteori nu, însă ceea ce contează este să nu ne oprim niciodată.

PHOTO Magazine: Aveți unul dintre cele mai bine puse la punct site-uri personale pe care le-am văzut. Cât este de important este pentru un artist să își promoveze activitatea? Cât de important este Internetul în această direcție?

Alex Găvan: De ceva vreme, eram întrebat de tot mai mulți prieteni când voi avea și eu, în sfârșit, o pagină personală. Am folosit prilejul expediției din Kazahstan pentru a crea această pagină. Site-ul proiectului CloudClimbing continuă cu fotografiile și informații legate de

expediția Nexcom Khan Tengri 2004. Pe viitor, va reprezenta o platformă online pentru toate proiectele mele legate de munte și de fotografie. Prin imagini și gânduri de la altitudine, prin layout (pentru care le sunt recunoscător partenerilor mei de la Zitec, în special lui Alex Lăpușan, care a crezut în proiectul meu, și lui Alex Axon, care a reușit să-mi implementeze cu succes ideile) și conceptul site-ului am încercat să prezint mai mult decât o expediție în această pagină, am încercat să transmit modul în care văd eu muntele, filosofia mea față de munte, am încercat să le împărtășesc oamenilor o bucăciță din lumea mea.

Cred că e important să-ți promovezi activitatea prin prisma impactului pe care poți să îl ai în cei care-ți văd fotografiile, prin oamenii pe care poți să îi bucuri sau să-i inspire prin ceea ce faci. Fotografia nu e ceva de ținut doar pentru tine, deși actul de a fotografia nu izvorăște la mine din dorința de a împărtăși experiență, ci mai degrabă dintr-o nevoie interioară de autoexprimare. Împărtășești cu oamenii atunci când crezi că ai ceva de spus și când crezi că ceea ce faci tu poate aduce valoare în viața cuiva.

Internetul are marele avantaj că poate face un gând sau o imagine să călătorească în jurul globului în câteva clipe. Dar nimic nu se compară cu sentimentul când ții în mână și răsfoiesc un album bun de fotografie.

PHOTO Magazine: Ați realizat de curând o expoziție personală de fotografie. Cum au fost primite imaginile dvs. de către publicul larg? Pe când următoarea expoziție?

Alex Găvan: Expoziția a avut loc în luna iunie, la Teatrul Național din București, și a reprezentat în imagini experiența trăită de mine timp de cinci săptămâni (printr-un concurs de împrejurări, în mare parte solitară), în încercarea de a urca pe pe Khan Tengri, Domnul Spiritelor (7.010 m), într-o regiune izolată a Munților Tien Shan (Munții Cerului).

PHOTO Magazine: Care credeți că sunt ingredientele unei imagini reușite? Dar ale unui peisaj, și în special ale unui peisaj de munte?

Alex Găvan: Nu știu care sunt ingredientele unei imagini reușite. Nu cred în rețete și în reguli. Eu cred în imaginea sinceră și autentică. În orice caz, poate părea ciudat, dar cred că pentru a putea să obții o imagine reușită, trebuie să ai mai întâi o anumită deschidere față de tine însuși.

Pentru mine, un peisaj - de munte sau nu - este

reușit dacă poate să mă provoace, să mă pună într-o stare care să mă facă un om mai bun, o persoană mai bună. Văd un sens curator foarte puternic al fotografiei și al actului fotografierii în general. E ceva care se întâmplă inconștient, dar se întâmplă.

PHOTO Magazine: Ce alt gen de fotografie vă atrage în afara peisajului?

Alex Găvan: Mă atrage mult fotografia socială, cea care, privind-o, reușește să determine o reacție în mine. În același timp, nudul artistic, cel care mă îndeamnă la contemplare.

PHOTO Magazine: Ce aparatură folosiți? Obișnuiți să vă prelucrați imaginile ulterior sau nu sunteți adeptul acestei metode?

Alex Găvan: Sunt un fan înrăit Nikon, folosesc un Nikon F801s cu trei obiective Nikkor: 50, 18-35 și 75-300. Filtre UV (fără care nu prea ai ce căuta la altitudine), polarizator, warmere și graduale. Trag întotdeauna pe diapozitiv (Fuji Provia și Fuji Velvia), urmând ca ulterior filmele respective să fie scanate cu un scanner Nikon de film. Trepiedul îl folosesc mai rar; ar fi destul de complicat să-l car cu mine mereu pe unde mă poartă pașii.

Nu sunt un adept al "lucrării" imaginii pe calculator. Folosesc calculatorul doar pentru a face ca imaginea digitală scanată să fie la fel cu

cea obținută pe diapozitiv. De asemenea, nu tai fotografiile în Photoshop decât extrem de rar. În general, îmi gândesc compozițiile astfel încât să nu mai necesite recompuneri ulterioare.

PHOTO Magazine: Care credeți că este scopul fotografiei în ziua de astăzi, al artei în general?

Alex Găvan: Eu nu pot să vorbesc decât despre mine și experiențele mele. Cred în fotografia care te face mai bun. Făcând fotografie, să devii un om mai bun. Să privești fotografie, să devii un om mai bun. Cred în momente surprinse pe diapozitiv în clipe magice și care să aibă puterea să inspire privitorul să-și urmeze un vis personal.

PHOTO Magazine: Ce sfat i-ați da unui tânăr pasionat de fotografie, pentru a se lansa în acest domeniu?

Alex Găvan: Cred că atâta timp cât îți dorești ceva din adâncul sufletului și nu doar visezi cu ochii deschiși, ci și te zbați să transformi visul în realitate, e imposibil să nu reușești. Este foarte ușor să găsim scuze plauzibile la nereușitele și neîmplinirile noastre. Să-ți duci un vis puternic până la capăt este poate una din dimensiunile fundamentale ale vieții. În fond, este... o artă. Pe munte, ca și în viață, de altfel, e o atitudine mult mai bună să încerci să fii parte din soluție și nu din problemă. Cred că cine vrea să se apuce de astfel de fotografie, trebuie mai întâi să fie un bun om de munte, un bun alpinist (și nu mă refer neapărat doar la partea tehnică, de

cățărare). Trebuie să privească muntele cu o anumită umilință și să încerce să-și descopere rostul prezenței lui acolo sus. Atunci cred că și fotografia de calitate va veni oarecum ca o urmare firească.

As putea să vă răspund la întrebare cu ceva strict legat de tehnică, dar consider că aceasta este un detaliu și de cele mai multe ori abordarea este unică în cazul fiecărui fotograf. Mult mai importantă este atitudinea.

PHOTO Magazine: Care este crezul dvs. artistic și cum v-ați caracteriza stilul personal?

Alex Găvan: Cred că fotografia mea este foarte mult despre mine, anumite peisaje le resimt chiar ca pe ceva intim. Stările transmise în fotografii sunt de cele mai multe ori stările mele ca om. Fotografia mă dezvăluie pe mine oamenilor, așa cum sunt, cu bune și rele.

Dacă văzând imaginile mele pot să stărnesc o reacție în privitor, în care el să se uite sincer în adâncul lui și prin asta să îi dau un imbold să își urmeze un vis personal, atunci consider că nu am cărat degeaba aparatura foto cu mine pe munte.

Până la urmă, fotografia mea este despre bivouac în zăpadă, sus pe vârfuri, despre lentile înghețate de ger, despre nopți cu lună plină, în care urc la colțari și piolet, ca să ajung să fiu la "locul bun" în "momentul bun", despre încercarea mea continuă de a privi peste margine și de a căuta să văd lumina bună de unde vine...

